

Rusinska.

V „Zapiski naukovaho Tovaristva imeni Sevčenka“, ki izhajajo v Levovu vsak drugi mesec pod uredništvom vseučiliškega profesorja Mihajla Hruševskega, priobčuje znani rusinski pisatelj Ivan Franko v 6. knjigi 86. zvezka, l. 1908., tudi za Slovence zanimivo razpravo pod naslovom: „Emil Korytko, pozabljen slovanski etnograf.“ Pisatelju so bila na razpolago pisma Korytka in dokumenti dunajskega osrednjega arhiva.

„Sič“ (1868—1908). Almanah v spomin štiridesetletnice društva „Sič“ na Dunaju.

Rusinsko akademično društvo „Sič“ je praznovalo štiridesetletnico svojega obstanka. Pri tej priliki je izšla pod uredništvom Zenona Kuzele in

NOVI SULTAN MOHAMED V. JAHA V MOŠEJO

Mikolaja Čajkovskega v Levovu spominska knjiga, ki ima večjo slovstveno vrednost. Nad 50 „Sičovnikov“ in več drugih pisateljev, ki niso bili člani društva „Siča“, je objavilo v njej znanstvene ali leposlovne članke. S. Jaročevskij je napisal pesniški uvod „Poklon Domovini“. Ivan Franko je priobčil dve poeziji: „Tul, kralj egipčanski“ in „Zoroastrova smrt“. Štiri lepe melanholične pesmice je priobčil Bogdan Lepkij, dalje so v leposlovnem delu zastopani: V. Pačovskij, Sudič Tverdohleb, Ostap Gricaj, Vornij in Lev Lopatinskij. V prozi so pisali: Jaroslav Okunevskij, Osip Turjanskij, Grigorij Ceglinskij in Jaroslav Gordinskij.

V znanstvenem delu najdemo levovskega vseučiliškega profesorja M. Gruševskega članek o začetku kozaške „Siči“. Drugi vseučilski profesor Kirilo Studinski je priobčil dvoje pisem Pogodina

na Denisa Zubrickega in njegovo hčer, Ivan Franko pa pet pisem Ostapa Terleckega, katerih prvi štirje nam pojasnjujejo tajne organizacije rusinskih dijakov pred petdesetimi leti, ki so bili takrat prvoboritelji rusinskega ukrajinofilstva, peti nas pa seznanja s prvim rusinskim in obenim drugim slovanskim socialističnim procesom v Avstriji. Ivan Braščajko nam je podal svoje vtiske med ogrskimi Rusini. Dr. Mihajlo Pačovskij nam pripoveduje o pozabljenem rusinskem pesniku Celestinu Skomorovskem, dr. Zenon Kuzela pripoveduje o življenju rusinskih vaških pripovednikov, dr. Mihajlo Zobkov je napisal aktualen članek v pravnem razmerju akademikov do vseučiliških oblasti. Poleg navedenih nahajamo v omenjenem zborniku še mnogo drugih važnih in zanimivih člankov znanstvene in leposlovne vsebine.

Gradivo za zgodovino ukrajinskega kozaštva

izdaje dr. Mihajlo Gruševskij, zv. I. dokumenti od leta 1631., zbral in izdal Ivan Kripakevič. — Arheografični odsek „Znanstvenega društva imena Sevčenka“ v Levovu izdaje Vire za zgodovino ukrajinske Rusije. Kot XIII. knjiga te zbirke je izšlo gori navedeno gradivo, katero je nabral mladi rusinski učenjak Ivan Kripakevič v treh galicijskih knjižnicah. Knjiga obsega 223 aktov raznovrstne vsebine: pisma in povelja kozaških hetmanov, kraljevska pisma kozakom, akte kozaških komisij, razna poročila, dnevnike, instrukcije itd. Ta zbirka bo gotovo mnogo pripomogla k znanstvenemu preiskavanju tako zanimivega pojava v slovanski zgodovini kot je kozaštvo.

Musij Kononenko: **Struna**, poezije 1883—1908. Založba Ranók, Kijev 1908, str. 63, cena 20 kopejk.

To knjižico omenjamo kot ilustracijo k okamenelosti in mrtvičju, ki je zavladovalo na polju rusinske književnosti na Ukra-

jini po onem znanem carskem ukazu z l. 1876., s katerim se, z malimi izjemami, prepoveduje izdajati knjige v rusinskem jeziku.

Knjižica bi imela biti slavnostni dar v spomin 25 letne slovstvene delavnosti precej nadarjenega pisatelja, toda neznatna oblika, slab papir, zanikaren tisk nikakor ne razodeva jubileja. Samo, da je brošurici dodana slika pisateljeva in kratke kronološke notice o njegovem delovanju, kjer bi pa pričakovali „predgovor“, najdemo nekaj „namesto predgovora“. Pisatelj izraža često na ganljiv način svojo ljubezen do Ukrajine, toda ta sentimentalna ljubezen je tekem 25 let rodila kakšnih 30 pesmic, par povesti in poldrugo bajko. Kononenku se vidi, da je epigon Sevčenka, ni posebno velik talent, toda je simpatičen in bi se lahko v ugodnejših razmerah lepše razvil.